

75267

00334389

6

РАДИУЛЬТУРМ. ООЗ
ИСОПИОЛГРАФ
Суд. ряны № 34-36

Бракон № 7

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА АСОЦІЯЦІЯ СХОДОЗНАВЦІВ

Ф. Д. ПУЩЕНКО

Японська мова

ТЕОРЕТИЧНО-
ПРАКТИЧНИЙ
КУРС

ПІДРУЧНИК
ДО ВЖИТКУ
НА КУРСАХ
СХІДНИХ МОВ
ВУНАС

ЛІСТОПАД

ХАРКІВ

1926

Ч 58

СИБАРСКОЕ КУЛЬТУРНО-ДОСКАЗЫВАЮЩЕ

ОЧИШЕНІЕ. А.

НУ
ЛІЧЕВОД
АСТРАХАН
ОДИЖАРД
ДАНІС

1891

ПЕРЕДМОВА.

СЬЕГО ПІДРУЧНИКА ПИСАНО В 1918 РОЦІ,
В НАДІЇ ЩО ЛИБОНЬ НАСПІЄ ТОЙ ЧАС, КОЛИ ВІН –
ЗДАСТЬСЯ. ТЕПЕР, ЯК ПОТРЕВА В ЙОМУ СТАЛА ВЖЕ
Й ФАКТОМ, АВТОРОВІ ЛИШАЕТЬСЯ ТІЛЬКИ ДЕ-ЩО
ЗМІНИТИ У СВОЇЙ ПРАЦІ, ПРИСТОСОВУЮЧИ ЇЇ ДО ПЕВ-
НОЇ КОНКРЕТНОЇ МЕТИ Й, УЗЯВШИ ДО УВАГИ? СУЧАС-
НІ ПЕДАГОГІЧНІ ДОСЯГНЕННЯ, ТА ВІДПОВІДНО ЗМІ-
НИВШИ УКРАЇНСЬКІ ПРАВОПИС І ТЕРМІНОЛОГІЮ.

Отже підручник сей є конспект курсу
япмови, що читається на курсах східних мов при
ВУНАС у Харкові.

Підручник виходить змінне у світ зошитами
що два тижні і кожний зошит містить змінне в со-
бі матер'ял, що його простудійовано фактично
в курсах – протягом двох тижнів, згідно прог-
раму та плану навчання япмови для кур-
сів.

Вважаючи на достатність поки-що не-
великої кількості підручника його друку-

ВАТИМЕТЬСЯ ЗАСОБОМ ШКЛОГРАФА, З ТИРАЖЕМ 200 ПРИМІРНИКІВ.

Зошитів ПРЕДБАЧАЄТЬСЯ - 20 ПРОТЯГОМ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ.

Японський текст друкується в ТРАНСКРИПЦІЇ С.Ч. ЛАТИНСЬКИМИ ЛІТЕРАМИ бо СЯ ТРАНСКРИПЦІЯ З ПОМІЖ ИНШИХ НАЙЗРУЧНІША ДО СТУДІЮВАННЯ РАЗГОВОРНОЇ МОВИ.

ЇЇ вживають у ПІДРУЧНИКАХ ЯМОВИ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ЕВРОПЕЙЦІВ.

Вивчення інших транскрипцій складе спеціяльний курс ідеографії та каліграфії, рівнобіжно з вивченням граматики писаної мови.

Підручника складено за таким методом:

- 1) ДАНО НИЗКУ СТАТТІВ, що їх зміст, oprіч лектичного матер'ялу, знайомить із побутом, письменством, історією Японії та що;
- 2) до статті пристосовується відповідний теоретичний матер'ял, або й також - до

ВІДОМОСТІ РИНАКАН ВІДАРІЗУЮТЬСЯ

І ДІЛ НЕЗАВІДАНОМУ І ПРОДІЛУ ГІДАЧАСІАН

ВІД ПЕВНОГО РОЗДІЛУ ГРАМАТИКИ ДОДАНО НІЗКУ

ПРИКЛАДІВ І ВПРАВ;

- 3) де які статті подаються в ПЕРЕФРАЗОВАНИМУ ВИГЛЯДІ для ПЕРЕКЛАДУ з УКРМОВИ В ЯПМОВУ;
- 4) що-б улекшити ЗАСВОЕННЯ МАТЕР'ЯЛУ СТАТТІ її подаються ТАКОЖ У ФОРМІ АБОНІЛЬНОГО ЯПОНО-ВКРАЇНСЬКОГО ПОФРАЗНОГО ПЕРЕКЛАДУ;
- 5) коли вчитися з НАВЧАТЕЛЕМ, то простудіювавши статтю, переказати її усно й писано, та практикувати ТАКОЖ НАТУРАЛЬНИЙ МЕТОД /БЕРЛІЦА/.

Статті взято зі книги „Japanese Conversation Grammar by H. Plaut“

Приклади і вправи почали з той таки книги, почали з „grammar of the Japanese spoken language by W. Aston“ і „Handbook of English-Japanese Etymology by W. J. McGie“, почали складені автором.

IV.

Поскільки справа вивчення японської мови на Україні є річ зовсім нова, а сей підручник укримовою є, мовляв, піонером, не можна передбачити й усунути всіх хиб, що буде іх певно чимало.

Лише по деякім часі практика викладання, набутий досвід і критика уможливлять позбутися іх.

Ф. Пущенко.

1/II - 1926 р.

Моряк і сюжети оповідання.

Задача вчительного матер'ялу.

1. Навчитися читати і писати антикем.
2. Проспогідати його, рівненською та південноукраїнською мовами; в разі зручності після перекладу, перевести його в південноукраїнську мову.
3. Вивчити нові слова в адекватній формі.
4. Зробити стилістичний переклад в українську.
5. Написати текст короткими фразами зміна по іменевим, співака по уточненню (це показано на с. 28).
6. Проспогідати цей подрібнений переклад, аби користувач мовиться фразу в зміні скажати по українські, і навчати.
7. Написати перевірення пересічка?
8. Перекласти текст усно і письмово?

— *Навчай більшість слів в Україні*
1) якщо є відповідь. 2) якщо працювати з навчанням.

19. 10. 1960. MANT. TAKEN BY
S. S. S. IN THE FIELD.

W. H. G. 1888

~~This week we have been working to~~

жидкого, відтіллі та смаженого, замаринованого

звуки та правопис.

Іменова мас 32 звуки; ос. їх мірано
скріпція, північної до української:

Ін. = Ісп. $k = k$ $g = r$

$s = c$, $y = \ddot{u}$ $x = z$

$a = a$ $sh = cu$ $ya = e$ $i = j$ $h, \dot{x}k$

$i = i$ $t = m$ $yi = \ddot{u}$ $\ddot{e} = cl$ g

$u = y$ $ch = r$ $yu = ro$ $dr = \ddot{z}, \ddot{v}$

$e = e$ $ts = \ddot{c}$ $ye = \epsilon$

$o = o$ $n = h$ $yo = \ddot{u}, \ddot{o}$

$h = x$ $f = \phi$ $r = \ddot{r}$ $b = p$ $\delta = n$

$m = w$ $w = b$

Шк не має відповідного звуку в Українській
буковництво, як посередині між с-м.

Здебільшого, зокрема в Підкрайній, оголошено

вистовленому виходженню і висліду

ї ек м і ек զ

դ 3 " " զ

складу: sha, shu, sho, ja, ju, jo, без

модифікаторів: аша, ашу, ашо, (թ)жа, (թ)жу, (թ)шо,

вірсійки gobri ū, ū, үү . ю.

кофомки ū, ū

вистовленені відповідно говіре чи кофом
re, після вірсійки без модифікаторів — —

Наголосу власне нема, сюди прискорюю-
чи та й памагаючи усташтим поспільному
говіріть певного складу у слові.

Висловка має пізні інгвібідальні - перес-
тавницький характер, якщо подібне до ус-
працьських в інтерпретації лінгвістів.

З відмінної лінгвістики після цього вис-
ловка іменує.

Niwa

konnichi wa tenki ga ii kara uchi no
 niwa ye ikimashō. niwa wa ie no ushi
 ro ni arimasū. makoto ni niwa wa goku
 chiisai shi, michi wa semai shi, ki wa
 sūkundai keredomo, hana ga ōi. hana no
 na wa mina shirimasen ga, kono shi-
 moi mono wa yuri desū. ano akai ha-
 na mo itsukushii. donna iro ga sūki
 desū ka? murasaki ga sūki desū. mura-
 saki no hana ga arimasū ka? arimasū;
 konaita ano kaki no kage de ōku no
 sumire wo mimashita. sumire wa mura-
 saki desū. kono magatta ki wo goran!
 sore wa matsū no ki desū. koka no ki
 wa fuyu no hajime ni ha ga ochimasū
 ga, matsū no ha wa itsū mo aoi. ima
 sugu ni ike ni marimasū. koko desū.
 dōmo goku ōkii ike desū. uwo mo ori-

marū ka? iroiro orimasū. asūko ni koi
 ga niemasū. mata hoka ni funa ya
 haya nado mo arimasū. mainichi e
 wo yarimasū kara, sūkoshi mo hito wo
 osremasenū. natsū no atsui ki ni ko
 no ike no hata no ki no kage ga sunu
 shū kara, makoto ni kokochi ga ii.

shikashi ima mō kutabireta kura,
 uchi ye kaerimashō.

niwa . eay

konnichi wa tenki ga ii kara,
 torogni (2,3,4) noroga rapna to myo yo, (2,3)
 uchi no niwa ye ikimashyo niwa wa
 yorishin (2,3) eay b (2,3) nigeno b+ eay
 ie no ushiro ni arimasu makoto ni (2,3)
 gama nozagry (2,3) € cupabgi
 niwa wa goku chisai shi, michi wa
 eay Dyrre marui (2,3) i emerku
 semai shi, ki wa sükunai keredomo, hana
 fukki i gepeb manu xora kilitok
 oi. hana no na wa mina shirimaseu
 sanato klimb nafu bei nezaro (2,3)
 ga, kono shiroi mono wa yuri desu.
 are ae dina fir (2,3) sunie (4) € (7)
 ans akai hana mo itsukushii. donna
 ma upena klimb tere rapna. etan
 iro ga sük i desu ka? murasaki ga
 konip nogodasmur? (3) nirobui konif

suki desu. murasaki no hana ga arimaa-
nogobasme. ninoi kimi e

sii ka? arimasu; konaida ans kaki no
moro negabno moro nepemona

kage ni oku no sumire wo mimashita.

mini b daramo spierak daram
sumire wa murasaki desu. kono maa-

gatta ki wo goran! sore wa matsuu no
gepeko gubitee ce ecnole

ki desu. ha ga taihen hosoi. hoka no
eneme dyne byske iumi

ki wa fugu no hajime ni ha ga
noranty

ochimasu ga, matsuu no ha wa itsu mo
adrimasuu (3) zabangu

aoi. ima sugu ni ike ni mairimasu.
senene menep zapaz emab na igemo

kekko desu. domo goku okii ike desu.

mym o, benten

uno mo orimasu ka? iroiro orimasu.
fuda i e (7) prima

asuko ni koi ga miemasu. mata
manu kopon lugam

hoka ni funa ya haya nado mo arimasu
 enpir (6) ekobunku i zonbun Tōyo Tere
 mainichi e wo yarimasu kara, ūkoshi
 mogne haranu gao Tōnyūo mogne
 mo hito wo esoremasten. matsu no
 i erogen ne deamnes rimni
 atsui hi ni kono ike no hata no
 dyueni gni & uow ūt y ūt y
 ki no kage ga suzushii kara, ma-
 gebe minn nōmaga mōnyū
 koto ni kokochi ga ii. shikashi mo
 enpalgi nacuzin rayuu ognare tree
 kutabireta kara, uchi ye kaerimashū
 emonman Tōnyūo gony ūt y bepnewas

3) minn gebe s yoro ūt y emaly-

Частини слова.

Письмово, дієслово, перівник, прикметник, замінник, числівник, прислівник (прислівника і злужника не ма).

32

Письмово

звичайне так само, як є стоять після
того слова, якою надає певної функції
в реченні; вони використовуються:

- 1) замість кінцівок (флексій) у перівниках
і замінниках.
- 2) замість прислівника і злужника,
- 3) щоб уточнити прикметник і злужник.
- 4) має це й інші функції, як зазначено в наступній таблиці.

Ниенс слово	акій сөрекні = в Укране бі, або ның бүзінде в переводе	акы мастаның жеміс ми мове төбөгішті	Приклад
ga	нашивний bigliino	підлем працячний	tenki ga noroga
no	подовий "	ознакама	tenki no norogu
ni	датний "	заповнення	tenki ni norogi
wo	надійний "	"	tenki wo norogy
ye	b, y, na, go, (kygu?)	прийменник	niva ye y cag.
ni	b, y, na, (ge?)	"	niva ni y eagl
mo	i, u, mere, dor(i)	злутик	uwo mo arimasu - e i fubas
ya ... nado	i ... i.m.g.	"	funa ya haya nado - i cko sruk, i zorbni i t.g.
wa	но go... to	підлем зорінні	kenichi wa tenki ga - no qosborogna, no noroga

No		прилагательник	matsu - сосна, matsu no - сосковый
ni		прислівник	makoto правда
mono	pir (сюда, предмет)	знач. повторяющ. прислівник	{ makoto ni спрятано Shiroi hana, akai mono моя Sina klimka, rebona моя
kara	тому же, се, поскольку	значик	tenki ga ii kara
shi	i, ii, ma	мерен	моя ую запаса ногога
Keredomo	это... аре	перев -	chiisai shi i моя
ga	аре	мену	Sukunai keredomo - это мало, аре
ka	и?		shirimaseru га, не знаю, аре
	(запятые)		arimasu ka? и?

nichiseba ne bne-

6 итога:

1) при ани не за перенес-

niwa

2) перед гицаровом десу

murasaki ga sūki desu

3) где ноги

uwo mo, занес: uwo ga mo

Кони в перенне занес-

clonna iro ga sūki

на (исловлене на ноги)

desu ka? - акин

мане) стоят на

koerif ногодаемса?

нижнема, но ико бре-

murasaki ga (suki des-

бами з ga

riroku koerif (nogodaeimsa)

кои занесенные по при-

sumire wa murasaki

яды, но бреубами

desu - спасибо airoba

нижнема з . wa

(акин коериф?)

Коин се замечание что
 купил до нигирему и
 приезды пасом, но ни
 мен упомяну с гд
 (памятники и.игирем),
 а акес иные слово в не
 рии звучатно так
 что я бы wa (коин
 ини нигирем), кому то
 этого не напечатал
 иные имена слово
 моги можно перекла
 сми слово с wa не ре
 образом. Но go... mo

konnichi wa tenki
 ga ii - сен ген
 noroga rapna (и rapna noroga?)
 mo go eborogni, mo
 noroga rapna.

pig i ruco

не мають граматик isha

ніч фрази: nikap, nikapka,
nikapi, nikapku

їх або не багато isha wa kita

на уважу: nikap приймов
(Sañdyree - зонгік и
жінка-никап)

або їх позначення konnichi wa tenki ga

з логічного значення ii - сюргані норога

фрази: rapna (а не нороги рапні)

segare wa isha desu

ацін е никап

misumewa isha desu

ацін жінка е никапка

и член акее ароо: hana ga ōi - kirok

бадама

Дієслово

не відміняється по осадах, числах, а тільки
і складно не має при своїх замінників осадових.

таки: теперішній минулій майбутній

mi	tu	mita	mi yō
----	----	------	-------

a	dar y	dar u ¹⁾	nodar y
---	-------	---------------------	---------

mu	"	mu	"	"	mu
----	---	----	---	---	----

bin ²⁾	"	bit	"	"	umb
-------------------	---	-----	---	---	-----

ame	"	emo	"	et	"	embo
-----	---	-----	---	----	---	------

bi	"	ime	"	"	"	ime
----	---	-----	---	---	---	-----

bony	"	am	"	"	"	amb
------	---	----	---	---	---	-----

Іменні дієслова не мають скороченої неознакомленого способу (інфінітива), замість ньї відбувається теперішній час

1) makore: buna, bono. 2) matkone: darmna, -ro.

Форми - miru, mita, miyo. - Основні.

Коли в дієсловах на "-и", "-чи", відкинутий кінцевий експл. "и", а в інших дієсловах замінити кінцеве "и" на "ї", то утворюється форма так звана i-на; додаючи до i-на дієслово-нароєнок masij²⁾, утворюється форма членка
часу: теперішній членок пайдутний
mi-masij mi-mash-ta mi-mash-yj

Різниця у змісі членів формами основного та членного часу; близькими тут є іншу залежіть від ступня інтенсивності членів речовниками, додому як в українській мові "ми" та "ви" відносять однії осіб.

---

1) при тому нонередко з переход. в sh, ts в ch. 2) masij - один із восьми неправильних дієслів.

Запертої форми є big matsū і masesnū:

mimasū - бару, mimesnū - не бару.

Повинне гіасово desū = є, індієцька,
також у фразі нема іншого гіасова:
sore wa matsū no ki desū - це є состя.

Але це не прикметника на: заросі віхи + і,
іноді можна і не вживати:

tenki ga ii (desū) - погода (є) гарна.

desū - гіасово зважка

animasū - є, знахомим (нечиє чо)

orimasū - є, іноз., нечіє (чи че чо).

Примечаник;

<p>біасмін приклемник нас в кінці: а, і, у, о, + і:</p> <p>peribunt у погодному bigeminy є однорако і пріклемник</p> <p>Вислови в фразах Тенес піннівські ї піннівські таки є однорако і пріклемник (зінгум лемник):</p> <p>Приклемник не big: мінусивес (в ногах, ка, вузьке, вузького... чесне і bigeminy</p>	<p>chiiscai, ii, atsui, aoi 38</p> <p>matsü - сосна, matsü wo - сосни, сосновий.</p> <p>magatta - покривка, покривленний</p> <p>semai = вузький, вузь- ко, вузьке, вузького... вузькі, вузькі...</p>
---	--

Черта сиѣ ѿ перені

само быва въромъ противленія, fibra:
рече же укрывши:

hana no na wa mina shirimaseru ga
(kbinok nashu bei znam ne dor)
dor ne znato bei nashu kbinok.

Die робо смоіиъ на кину перенне; наше
много смоіиъ лише миусюко- зергум;
shirimaseru ga; pogolii biguirok none-
kedy наутишо: hana no na wa; арабо з
wa - noneреду араба з ga: konnichi
wa tenki ga; коми гиесюко noneреду
перибнка, mo kono e гиеприкименит:
ki ga magatta - дерьбо покрывши,
magatta ki - покрывшее дерьбо.

oboniersumi nepeskag.

konnichi wa tenki ga ii uchi no niva ye ikimashyo nivawa ie no ushiro ni arimasu	mosu iyo etorogni rap- na norga nigens b gomobun eay. eay e nosagy goma.
makoto ni niva wa goku chiisai shi, michi wa semai shi ki wa sükunai keredomo, hana ga öi.	enrabgi eay dyne manin (i) i emerku bysemku, i dor gepeb uaro, klinik saramo
hana no na wa mina shirimaseñ ga, kono shiroi mono wa yuri desu	nazbu klinik yci ne zaro, are ce bina klinik e nire
ano akai hana mo utsükushii	ma repona klinikka tare zapmenka
donna iro ga sük i desu ka murasaki ga sük i desu. murasaki no hana ga arimasu ka?	ekun koiip nogodatmer? irobun koiip nogodato. ue e aeroai klinik?

Перефраз етамми гори переведу в аланы.

Ан ногога есогни гарна? Дүрс гарна.
 Ми ли ни жеңи б өаг? Ми өаг бериләй,
 ми шашы? Енрабги, өаг е дүрс етамми.
 Ми б өаги е клини ў дерек? Ило жо
 клини, то ик барамо, але дерек шашо.
 Ми бу ногодатме кхин? А ногодато
 кхин дүрс. Ми орталык лиюб? Лилю
 Акем чиме бүлек? Акеме есми е
 бүлек. Коши әдімшарын чиме ішін
 дерек? Бони әдімшары у ногодаты
 зини. Аки ғибы е б өволу маңайшыны
 еттабы? Тарамо көреніл. Ми бу ногодатме
 ғибы? А ногодат көрене. Оны ли ма
 туни, але б мини есоги дерек затекен
 прошлагас

iroha (адемка)

Іноді пишуть справа наліво і згори вниз. Але іноді пишуть горизонтально, справа наліво і навіть зліва направо. Текст у транскрипції romaji пишеться лише останніми чином. Адемка складіть; є лише п'ять окремих звуків: a, i, u, e, o, н.

310

e a ke u tsu wa chi i
 hi sa fu i ne ka ri ro
 mo ki ko no na yo nu ha
 si yu e o ra ta ru ni
 su me te ku mu re wo ho
 n mi ya so he
 shi ma to

952

В макому порядкові склад iroha є дуже популярна народна пісне з мотивом. Ось її переклад.

кімн і пасище.

Кроме обійтися.

До я в паніон елімі

Краса не має?

І є гораха гаеко

Сторогні букаш,

Ма сон фано-брами

Мене не сп'ятає.

В іншіх відображеннях не було звичай
складу японки. Для її життя їх є лише
осадливі додаткові склади.

—

—

—

